

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในโรงพยาบาล
รัฐญารักษ์ปัตตานีและโรงพยาบาลเขตบริการสุขภาพที่ 12

ยุพาพันธ์ ประเสริฐศิลป์ พย.บ. โรงพยาบาลรัฐญารักษ์ปัตตานีปัตตานี
อิสมาแอ ดาแซ พย.บ. โรงพยาบาลรัฐญารักษ์ปัตตานีปัตตานี
ปิยนาด ชูพูล พย.บ. โรงพยาบาลรัฐญารักษ์ปัตตานีปัตตานี

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Cross section Survey Research) ในช่วงระยะหนึ่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความเหนื่อยหน่ายในการทำงานของพยาบาลที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดและหาปัจจัยทำนายความเหนื่อยหน่ายในงานของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยยาเสพติด กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพประจำการคลินิกยาเสพติดของโรงพยาบาลในเขตบริการที่ 12 จำนวน 114 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยการศึกษาปัจจัยการทำนายประกอบด้วย 1) แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของพยาบาลที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติด 2) แบบสอบถามปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนามาจากแบบสอบถามของธัญสุดา (2545) และ ะ ก น ก ก ร (2552) 3) ศึกษาความเหนื่อยหน่ายโดยใช้แบบวัดความเหนื่อยหน่ายผู้วิจัยได้พัฒนามาจากแนวคิดแมสแลชและแจคสัน (Maslach & Jackson, 1981) แป ล โด ย นุ ญ เอื้อ อ (2553) มีการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านและตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของพยาบาลที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติด แบบสอบถามปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและแบบวัดความเหนื่อยหน่าย ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (Cranbach's alpha coefficient) เท่ากับ .82 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ANOVA

ผลงานวิจัยพบว่า ระดับความเหนื่อยหน่ายในการทำงานของพยาบาลที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}$ = 21.65) แบ่งเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้สึกลดความสำเร็จส่วนบุคคล ($\bar{X}$ =11.02) ด้านความรู้สึกอ่อนล้าทางอารมณ์ ($\bar{X}$ = 7.05) ด้านความรู้สึกลดความเป็นบุคคล ($\bar{X}$ = 3.58)อยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยการทำนายความเหนื่อยหน่ายในงานของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในภาพรวม

พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วย ยาเสพติด อย่าง มี นัย สำคัญ ทาง สถิติ ที่ ระดับ .05 ($f=15.47$, $p=.000$) เมื่อ แบ่ง ออก เป็น ราย ด้าน พบ ว่า ปัจจัย ด้าน อายุ การ ทำงาน ด้าน ยาเสพติด มีความสัมพันธ์ต่อความเหนื่อยหน่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($f=.200$, $p=.031$) และปัจจัยด้านปริมาณงานมีความสัมพันธ์ต่อความเหนื่อยหน่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($f=.346$, $p=.000$)

ผล การ ที่ ก ษ า ค ร ึ่ง นี้ พบว่าพยาบาลมีระดับความเหนื่อยหน่ายในการดูแลผู้ป่วย ยาเสพติด อยู่ในระดับต่ำ โดยมีปัจจัยด้านอายุการทำงานด้านยาเสพติดและด้านปริมาณงานมีความสัมพันธ์ต่อระดับความเหนื่อยหน่าย